

Programmabegroting 2018

Versie: 4.0.0.0.0

2

Veiligheid

Veiligheid

<i>Programmanummer</i>	2
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Bestuur, Veiligheid en Handhaving

De missie van het programma Veiligheid luidt:

De gemeente Leiden staat voor een stad die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven in samenwerking met bewoners en partners.

Inleiding

2018 is het laatste jaar van het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2015-2018. In 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen en treedt een nieuwe raad en college aan. De uitslag van de verkiezingen zal van invloed zijn op het nieuw op te stellen IVP 2019-2023. Onderwerpen die naar alle waarschijnlijkheid in het nieuwe veiligheidsbeleid om aandacht zullen vragen zijn onder meer drugsgerelateerde criminaliteit (drugspannen, drugslaboratoria en hun afvaldumping, de achterdeurproblematiek van coffeeshops), mensenhandel en - smokkel, aanpak van cybercrime, preventie en bestrijding van polarisering en radicalisering, het voorkomen van sociaal-maatschappelijke onrust en zorg en opvang voor mensen die verward gedrag vertonen.

Daarnaast gaat steeds meer aandacht uit naar de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. Hieronder wordt verstaan vermenging van de onderwereld met de bovenwereld, met andere woorden misdaad die maatschappelijke structuren of het vertrouwen daarin schaadt. Dit soort criminaliteit wordt vaak gepleegd in criminele samenwerkingsverbanden en gaat niet zelden gepaard met geweld, bedreiging en intimidatie. Het gaat hierbij vaak ook om drugsgerelateerde criminaliteit.

Beleidsterrein 2A Fysieke veiligheid

Bij fysieke veiligheid gaat het om het voorkomen, beperken en bestrijden van fysieke risico's .

Doelen en prestaties bij 2A Fysieke Veiligheid

Doel	Prestatie
2A1 Optimale preventie en aanpak branden, rampen en crises	2A1.1 Planvorming, training en oefening voor een optimale crisisorganisatie
	2A1.2 Planvorming rondom grootschalige, risicovolle evenementen
	2A1.3 Inzet bij rampen en crises
	2A1.4 Onderhouden van de relatie met en toezien op het functioneren van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)

2A1.1 Planvorming, training en oefening voor een optimale crisisorganisatie (bevolkingszorg)

Bevolkingszorg is alles wat de gemeente doet voor haar bewoners en hun leefomgeving ten tijde van rampen en crises en de voorbereiding daarop. Daarmee is de gemeente partner naast de politie, brandweer en geneeskundige zorg. Bevolkingszorg bestaat uit verschillende processen, zoals crisiscommunicatie, opvang en nazorg. In de visie Bevolkingszorg Op Orde 2.0 (BZOO), opgesteld in opdracht van het Veiligheidsberaad, wordt gesteld dat bevolkingszorg gericht moet zijn op niet-zelfredzame mensen. Om hier goed op te kunnen inspelen is eind 2017 de omslag gemaakt van een lokale aanpak naar een volledig intergemeentelijk team van de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude. Dit samenwerkingsverband heet Bevolkingszorg Regio Leiden (BRL). Hierdoor wordt de mogelijkheid gecreëerd om in de hele regio een goed getraind en ervaren team te hebben. De omslag van lokaal naar samenwerking BRL vraagt ook in 2018 nog veel aandacht. Verder blijft het opleiden, trainen en oefenen belangrijk en is er gezien de komst van een nieuw college door de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 zorg voor het accuraat trainen van collegeleden.

Verbonden Partijen

De onderstaande Verbonden Partijen leveren een bijdrage aan dit beleidsterrein. Zie voor meer informatie de paragraaf verbonden partijen.

Veiligheidsregio Hollands Midden

In de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) werken brandweer, politie, GHOR en de gemeenten samen aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Hollands Midden. De veiligheidsregio werkt ook nauw samen met partners, zoals waterschappen, omgevingsdiensten en defensie. Samen bereiden ze zich voor op rampen en ernstige ongelukken. Daarnaast nemen ze maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. De VRHM is dus voor een klein deel een netwerkorganisatie en bestaat voor het grootste deel uit de brandweerorganisatie. De 19 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het Algemeen Bestuur van de VRHM en stellen de hoofdlijnen voor het te voeren beleid en de financiële kaders van de VRHM vast, al dan niet na overleg met de gemeenteraden.

Effectindicatoren bij 2A Fysieke Veiligheid

Effectindicator	Realisatie	Streefwaarden				Bron
		2018	2019	2020	2021	
Doel 2A1 Optimale preventie en aanpak branden, rampen en crises						
2A1.a Aantal brandmeldingen (geen brandstichting)	252 (2014) 232 (2015) 239 (2016)	<220	<210	<200	<200	Politie- eenheid Den Haag
2A1.b Aantal brandstichtingen	34 (2014) 15 (2015) 37 (2016)	<15	<15	<15	<15	Politie- eenheid Den Haag

Een overzicht van realisatie- en streefwaarden van de indicatoren (ook uit vorige begrotingen) staat op [LeideninCijfers](#).

Beleidsterrein 2B Sociale veiligheid

De prestaties op gebied van sociale veiligheid die in 2018 extra aandacht krijgen worden onder de doelenboom nader toegelicht.

Doelen en prestaties bij 2B Sociale Veiligheid

Doel	Prestatie
2B1 Beperken criminaliteit	2B1.1 Activiteiten Veiligheidshuis
	2B1.2 Veilige Publiek Taak
	2B1.3 Preventie woninginbraken
	2B1.4 Inzet Veilig Thuis
	2B1.5 Bijdrage aan veilig ondernemen
	2B1.6 Aanpak georganiseerde criminaliteit (ondermijning)
	2B1.7 Voorkomen of aanpakken van polarisering en radicalisering
	2B1.8 Aanpak fietsendiefstal
2B2 Beperken overlast	2B2.1 Activiteiten Veiligheidshuis
	2B2.2 Inzet beperken druggerelateerde overlast

Doel	Prestatie
	2B2.3 Inzet beperken jeugdoverlast
	2B2.4 Regievoering samenwerking jaarwisseling
	2B2.5 Inzet beperken woonoverlast
	2B2.6 Inzet beperken overlast op het water
2B3 Veilig uitgaan	2B3.1 Risicoscan, coördinatie en vergunningverlening evenementen
	2B3.2 Coördinatie en vergunningverlening horeca
2B4 Handhaven openbare orde	2B4.1 Handhaven horecaregeling
	2B4.2 Handhaven prostitutie- en coffeeshopbeleid
	2B4.3 Handhaven bij evenementen
	2B4.4 Inzet openbare orde en veiligheid bevoegdheden burgemeester
2B5 Betrekken burgers bij veiligheid	2B5.1 Inzet sociale media
	2B5.2 Inzet wijkveiligheid

2B1.1 en 2B2.1 Activiteiten Veiligheidshuis

Binnen het Veiligheidshuis Hollands Midden werken partners uit de strafrechtsketen, veiligheidsketen en zorgketen samen aan het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen. Informatiedeling en een ketenoverstijgende samenwerking zorgen er voor dat overlast, onveiligheid en criminaliteit nog beter aangepakt kunnen worden. De regisseurs van het (Zorg- en) Veiligheidshuis Hollands Midden brengen professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeente bij elkaar. Zonder de verantwoordelijkheden over te nemen, dragen zij oplossingen aan voor gecoördineerde actie. Het Veiligheidshuis bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe problemen integraal aangepakt en beter beheersbaar.

2B1.4 Inzet Veilig Thuis

Voorlichting, preventieactiviteiten en deskundigheidsbevordering op het gebied van huiselijk geweld dragen bij aan vroegsignalering en vroeginterventie. De adviesfunctie van Veilig Thuis vormt hierin naast de meldfunctie een belangrijke schakel. De constante toename van het aantal meldingen noodzaakt tot het fors investeren in de ontwikkeling van Veilig Thuis tot een robuuste en toekomstbestendige organisatie. Daarnaast is aandacht voor optimale samenwerking tussen Veilig Thuis en de lokale teams van alle gemeenten in Hollands Midden, de politie en Veiligheidshuis. Dit is een voorwaarde om de noodzakelijke hulp te kunnen bieden.

2B1.6 Aanpak georganiseerde criminaliteit (ondermijning)

Ondermijning is grofweg de vermenging van onder- en bovenwereld. Dit soort criminaliteit, waar de laatste jaren steeds meer de focus op is komen te liggen, wordt vaak gepleegd in criminele samenwerkingsverbanden en gaat niet zelden gepaard met bedreiging, intimidatie en geweld. Het kan onder meer gaan om mensenhandel, de productie van en handel in drugs, witwassen en andere financieel-economische criminaliteit en cybercrime. De praktijk heeft uitgewezen dat een enkelvoudige strafrechtelijke aanpak hierbij onvoldoende soelaas biedt. Samenwerking tussen verschillende overheidsinstanties is geboden, waarbij politie, Openbaar Ministerie, belastingdienst en gemeenten meestal de kern vormen. De gemeente neemt vaak de regierol op zich, al kan er via de afgifte van vergunningen, soms ook subsidies en inschrijvingen ook directe betrokkenheid zijn. De gemeente Leiden zal de komende jaren verschillende casus op deze manier integraal aanpakken met onze partners.

2B1.7 Voorkomen of aanpakken van polarisering en radicalisering

Het beleid van de afgelopen jaren wordt in 2018 doorgezet, waarbij er in zijn algemeenheid sprake is van een verschuiving van de aard en omvang van de problematiek: de focus komt meer te liggen op terugkeerders (in plaats van uitreizigers), minderjarigen en personen die nooit zijn uitgereisd, strijders idealiseren en extremistisch gedachtengoed aanhangen. Elke casus is echter individueel maatwerk. Daarnaast is er (blijvende) aandacht voor extremistische uitingen in welke vorm dan ook en de daardoor ontstane tegenstellingen in de samenleving en de onrust die dit teweeg kan brengen.

2B2.3 Inzet beperken jeugdoverlast

Het streven is om géén criminele jeugd(groep) te hebben en jeugdoverlast te beperken tot een minimum. In 2018 zullen we daartoe locatiegericht te werk gaan. Wij prioriteren 10 locaties voor toezicht door politie en handhaving. Deze locaties worden in samenspraak met partners benoemd. Het betreft veelal gebieden die jaarlijks, terugkerend, in beeld komen als het om jeugdoverlast gaat.

2B2.4 Regievoering samenwerking jaarwisseling

De onderzoeksraad voor Veiligheid doet onderzoek naar de problematiek tijdens de jaarwisseling door vuurwerk, verstoring van de openbare orde en geweld tegen hulpverleners. Dit geschiedt mede op verzoek van de vier grote gemeenten (Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht). Dit wordt gevolgd. Mogelijk levert dit aanbevelingen op die in de integrale aanpak van de jaarwisseling meegenomen kunnen worden.

2B3.1 Risicoscan, coördinatie en vergunningverlening evenementen

Gezien de huidige ontwikkelingen wereldwijd, wordt bij het voorbereiden van grote evenementen, in samenspraak met partners, bepaald in hoeverre extra veiligheidsmaatregelen getroffen moeten worden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het onmogelijk maken van het inrijden op grote groepen mensen.

Voor elk evenement wordt de risicoscan toegepast. Vorig jaar is gestart met de EvenementAssistent, een systeem waarin organisatoren hun aanvraag kunnen doen waarin hergebruik van gegevens van eerdere aanvragen mogelijk is en waarin de hulpdiensten kunnen adviseren. In 2018 zal de EvenementAssistent verder worden ontwikkeld. Verder worden bij aanvragen voor vergunningen voor de grotere evenementen in een vroegtijdig stadium belanghebbenden zoals omwonenden via buurtverenigingen betrokken. Ook wordt er op gestuurd om minimaal 6 weken voor een evenement de vergunning te verlenen zodat belanghebbenden nog de mogelijkheid hebben om in bezwaar te gaan.

2B3.2 Coördinatie en vergunningverlening horeca

Er wordt gestuurd op zo kort mogelijke doorlooptijden zodat ondernemers snel weten waar ze aan toe zijn. Daarnaast heeft het ministerie van Economische Zaken (EZ) besloten het ondernemingsdossier op te heffen. Via dit systeem vroegen bijna alle horecaondernemers hun vergunningen aan. De gemeente heeft hier samen met Koninklijke Horeca Nederland (KHN) hard aan gewerkt. Leiden was echter nagenoeg de enige gemeente waar dit zo succesvol is verlopen. Nu EZ de stekker eruit trekt, gaat Leiden het eigen digitaal loket gebruiken zodat voor horecaondernemers ook in de toekomst mogelijk blijft om digitaal vergunningen aan te vragen.

2B4.2 Handhaven prostitutie- en coffeeshopbeleid

De Prostitutiewet (Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche) is nog steeds in behandeling bij de 1e Kamer. Hierdoor is er tot op heden voor Leiden geen noodzaak het beleid aan te passen.

Op 1 februari 2017 heeft D66 een initiatiefwetsvoorstel ingediend voor het reguleren van de wietteelt; het reguleren van de achterdeurproblematiek van coffeeshops of het reguleren van de teelt en transport van hennep. Een meerderheid van de Tweede Kamer heeft ingestemd met het voorstel. Het is nog onbekend hoe dit onderwerp een plek krijgt in de formatieonderhandelingen en welke consequenties dit heeft voor gemeenten.

2B4.3 Handhaven bij evenementen

De inzet op evenementen vanuit handhaving loopt goed, maar kan nog efficiënter. Monitoring en registratie wordt samen met de politie opgepakt. Overtredingen die we constateren, worden vastgelegd en inzichtelijk gemaakt voor volgende jaren. De inzet blijft verder preventief gericht op het geven van voorlichting bij de vergunningafgifte. Als het nodig is wordt daadkrachtig opgetreden door bijvoorbeeld het opleggen van een sanctie. Ten behoeve hiervan wordt in 2018 bij grote evenementen gewerkt met het in 2017 vastgestelde evenementensanctiebeleid. Zo weten organisatoren wat ze kunnen verwachten van handhavend optreden als ze zonder vergunning of buiten de vergunningsvoorwaarden evenementen organiseren.

Effectindicatoren bij 2B Sociale Veiligheid

Effectindicator	Realisatie	Streefwaarden				Bron
		2018	2019	2020	2021	
Doel 2B1 Beperken criminaliteit						
2B1.a Percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt	40% (2014) 41% (2015) 38% (2016)	<40%	<39%	<38%	<37%	Veiligheidsmonitor
2B1.b Percentage inwoners dat slachtoffer is geweest van een delict	24% (2014) 20% (2015) 23% (2016)	<19%	<18%	<18%	<18%	Veiligheidsmonitor
2B1.c Aantal geweldsincidenten uitgaansgebied	157 (2014) 138 (2015) 142 (2016)	<95	<95	<95	<95	Politie eenheid Den Haag
2B1.d Aantal incidenten huiselijk geweld dat bij de politie bekend is	189 (2014) 184 (2015) 182 (2016)	<180	<180	<180	<180	Politie eenheid Den Haag

Effectindicator	Realisatie	Streefwaarden				Bron
		2018	2019	2020	2021	
2B1.e Aantal overvallen	8 (2014) 8 (2015) 7 (2016)	<6	<6	<6	< 6	Politie eenheid Den Haag
2B1.f Aantal bedrijfsinbraken	266 (2014) 189 (2015) 202 (2016)	<200	<200	<200	<200	Politie eenheid Den Haag
2B1.g Aantal woninginbraken inclusief pogingen tot woninginbraak per 1.000 inwoners	4,2 (2014) 3,4 (2015) 1,9 (2016)	<4,2	<4,1	<4,1	<2	CBS* (wsjg - BBV)
2B1.h Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	4,1 (2014) 3,9 (2015) 3,3 (2016)	<4,2	<4,1	<4,1	<4	CBS* (wsjg - BBV)
2B1.i Aantal (brom)fietsdiefstallen	1.552 (2014) 1.425 (2015) 1.455 (2016)	<1.350	<1.350	<1.350	<1350	Politie eenheid Den Haag
2B1.j Georganiseerde criminaliteit/ondermijning - Aantal incidenten illegale handel (drugshandel, mensenhandel, wapenhandel, fraude)	398 (2014) 364 (2015) 660 (2016)	<350	<350	<350	<700	Politie eenheid Den Haag
2B1.k Aantal harde-kernjongeren per 10.000 inwoners	1,9 (2012) 2,0 (2013) 1,3 (2014)	<1	<1	<1	<1	KLPD* (wsjg - BBV)
2B1.l Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	7,1 (2014) 5,5 (2015) 5,8 (2016)	<7	<7	<7	<7	CBS* (wsjg - BBV)
Doel 2B2 Beperken overlast						
2B2.a Percentage inwoners van stadsdeel Midden dat in de eigen buurt veel overlast ervaart van horecagelegenheden	3% (2014) 8% (2015) 5% (2016)	<6%	<5%	<5%	<5%	Veiligheidsmonitor
2B2.b Percentage inwoners dat zelf veel overlast in de buurt ervaart van dronken mensen op straat	4% (2014) 4% (2015) 5% (2016)	<3%	<3%	<3%	<3%	Veiligheidsmonitor
2B2.c Percentage inwoners dat zelf veel overlast in de buurt ervaart van drugsgebruik of drugshandel	3% (2014) 3% (2015) 4% (2016)	<3%	<3%	<3%	<3%	Veiligheidsmonitor
2B2.d Percentage inwoners dat zelf veel overlast in de buurt ervaart van rondhangende jongeren	6% (2014) 6% (2015) 7% (2016)	<6%	<5%	<5%	<5%	Veiligheidsmonitor
2B2.e Aantal incidenten overlast door jeugd	1.366 (2014) 1.116 (2015) 1.190 (2016)	<950	<950	<950	<950	Politie eenheid Den Haag
2B2.f Overige overlastmeldingen (drugs, burenruzie, geluid, gestoorde personen)	4.360 (2014) 4.034 (2015) 4.815 (2016)	<3.900	<3.800	<3.700	<3.700	Politie eenheid Den Haag
2B2.g Aantal incidenten overlast horeca	222 (2014) 132 (2015) 281 (2016)	<250	<240	<240	<240	Politie eenheid Den Haag
2B2.h Aantal verwijzingen Halt per 10.000 jongeren	248,5 (2014) 172,5 (2015) 190,0 (2016)	200	200	200	200	Bureau Halt* (wsjg - BBV)
2B2.i Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	6,6 (2014) 6,3 (2015) 5,5 (2016)	< 6	<6	<6	<6	CBS* (wsjg - BBV)
Doel 2B3 Veilig uitgaan						
2B3.a Percentage inwoners dat vaak overlast heeft van evenementen	2% (2014) 3% (2015) 3% (2016)	<2%	<2%	<2%	<2%	Veiligheidsmonitor
2B3.b Percentage inwoners van stadsdeel Midden dat vaak overlast heeft van evenementen	8% (2014) 11% (2015) 9% (2016)	<7%	<7%	<7%	<7%	Veiligheidsmonitor

Effectindicator	Realisatie	Streefwaarden				Bron
		2018	2019	2020	2021	
2B3.c Aantal incidenten overlast evenementen	22 (2014) 23 (2015) 22 (2016)	<25	<20	<20	<20	Politie eenheid Den Haag

* Het herziene Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) 2015 stelt een aantal indicatoren voor alle gemeenten verplicht. Deze zijn te herkennen aan de aanduiding (wsjg.nl - BBV) bij de bron. Dit verwijst naar de plek waar alle indicatoren voor alle gemeenten te vinden zijn: www.waarstaatjegemeente.nl. Gemeenten zijn verplicht de bron te hanteren die daar aangegeven staat. Dat maakt vergelijking tussen gemeenten mogelijk.

Een overzicht van realisatie- en streefwaarden van de indicatoren (ook uit vorige begrotingen) staat op [LeideninCijfers](#).

Kaderstellende beleidsstukken

- Handhavingsnota gemeente Leiden 2012-2015 (RV 11.0079)
- Integraal Veiligheidsplan 2015-2018 (RV 15.0073)
- Visie handhaving openbare ruimte 2016-2019 (BW 16.0367)

Programmakosten

Veiligheid bedragen x € 1.000,-		Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Meerjarenraming		
					2019	2020	2021
Fysieke veiligheid	Lasten	9.726	11.656	9.956	9.420	9.420	9.420
	Baten	-246	-670	-256	-256	-256	-256
Saldo		9.481	10.986	9.700	9.164	9.164	9.164
Sociale veiligheid	Lasten	2.688	2.166	2.584	2.584	2.584	2.519
	Baten	-365	-494	-798	-798	-798	-798
Saldo		2.323	1.672	1.787	1.786	1.786	1.721
Programma	Lasten	12.414	13.823	12.540	12.004	12.004	11.939
	Baten	-610	-1.164	-1.054	-1.054	-1.054	-1.054
Saldo van baten en lasten		11.804	12.658	11.487	10.950	10.950	10.885

Budgettaire ontwikkelingen

De daling van de lasten en/of de stijging van de baten worden onder andere veroorzaakt door de indexering van budgetten, doorrekening van de kostenverdeelstaat en de kapitaallasten die zijn berekend vanuit het meerjareninvesteringsplan 2018-2021. Beleidswijzigingen met financiële consequenties worden hierna per beleidsterrein toegelicht.

Beleidssterrein 2A Fysieke veiligheid

In 2017 is een incidenteel budget van € 1.500.000 beschikbaar gesteld voor het verwijderen van ZWO-bommen bij de Vinkbrug. Ook was er in 2017 een incidentele bate van € 419.739 van het Hoogheemraadschap van Rijnland geraamd inzake de Vinkbrug. Voor 2016 en 2017 is een budget van € 254.000 beschikbaar gesteld voor het preventief onderhoud van de brandkranen. Het budget voormalig personeel (FLO) daalt met € 40.000 in 2018.

Beleidssterrein 2B Sociale veiligheid

Voor 2018, 2019 en 2020 is een budget beschikbaar gesteld van jaarlijks € 65.000 voor een integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit. Het overige verschil van wordt verklaard door hogere overheadkosten (€ 351.000) en hogere overheadbaten (€ 304.000) in 2018.

Reserves

Niet van toepassing.

Investeringen

Niet van toepassing.

Subsidies

Niet van toepassing.

3

Economie